

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI VAZIRLAR MAHKAMASINING
QARORI**

**OLIY TA‘LIM MUASSASASIDA SIRTQI (MAXSUS SIRTQI) VA KECHKI (SMENALI)
TA‘LIMNI TASHKIL ETISH TARTIBI TO‘G‘RISIDAGI NIZOMLARNI TASDIQLASH
HAQIDA**

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Toshkent viloyatida sanoat ishlab chiqarish sohasi uchun muhandis-texnik kadrlar tayyorlash tizimini takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 2017-yil 27-iyuldagi PQ-3153-son qarori ijrosini ta‘minlash maqsadida Vazirlar Mahkamasi qaror qiladi:

1. Quyidagilar:

Oliy ta‘lim muassasasida sirtqi (maxsus sirtqi) ta‘limni tashkil etish tartibi to‘g‘risidagi nizom 1 -ilovaga muvofiq;

Oliy ta‘lim muassasasida kechki (smenali) ta‘limni tashkil etish tartibi to‘g‘risidagi nizom 2-ilovaga muvofiq tasdiqlansin.

2. Vazirliklar va idoralar o‘zlari qabul qilgan normativ-huquqiy hujjatlarni bir oy muddatda ushbu qarorga muvofiqlashtirsinlar.

3. Mazkur qarorning bajarilishini nazorat qilish O‘zbekiston Respublikasi oliy va o‘rta maxsus ta‘lim vaziri I.U. Madjidov zimmasiga hamda Vazirlar Mahkamasining Ta‘lim, ilm-fan va yoshlar siyosati masalalari axborot-tahlil departamentiga yuklansin.

O‘zbekiston Respublikasining Bosh vaziri A. ARIPOV

Toshkent sh.,
2017-yil 21-noyabr,
930-son

Vazirlar Mahkamasining 2017-yil 21-noyabrdagi 930-son qaroriga
1-ILOVA

**Oliy ta‘lim muassasasida sirtqi (maxsus sirtqi) ta‘limni tashkil etish tartibi to‘g‘risida
NIZOM**

1-bob. Umumiy qoidalar

1. Ushbu Nizom “Ta‘lim to‘g‘risida” va “Kadrlar tayyorlash milliy dasturi to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi qonunlari, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Toshkent viloyatida sanoat ishlab chiqarish sohasi uchun muhandis-texnik kadrlar tayyorlash tizimini takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 2017-yil 27-iyuldagi PQ-3153-son hamda “Oliy ta‘lim muassasalarida pedagogika yo‘nalishida maxsus sirtqi bo‘limlarni tashkil etish to‘g‘risida” 2017-yil 9-avgustdagi PQ-3183-son qarorlari asosida oliy ta‘lim muassasasida bakalavriat ta‘lim yo‘nalishlari bo‘yicha sirtqi (maxsus sirtqi) ta‘limni (keyingi o‘rinlarda sirtqi (maxsus sirtqi) ta‘lim deb ataladi) tashkil etish tartibini belgilaydi.

2. Oliy ta‘lim muassasalarida sirtqi (maxsus sirtqi) ta‘lim O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining tegishli qarori bilan tasdiqlangan qabul kvotalariga muvofiq tashkil etiladi.

3. Sirtqi (maxsus sirtqi) ta‘lim quyidagi shakllarda olib boriladi: sirtqi shakl, maxsus sirtqi shakl, ikkinchi va undan keyingi oliy ma‘lumot berishning sirtqi shakli.

4. Ushbu Nizom sog‘liqni saqlash, ta‘lim sohasi va harbiy oliy ta‘lim muassasalariga tatbiq etilmaydi.

2-bob. Sirtqi (maxsus sirtqi) ta‘limga qabul qilish va o‘qitishni tashkil qilish

5. Sirtqi (maxsus sirtqi) ta‘limga talabalarni qabul qilish:

sirtqi shaklda — umumiy oʻrta (10-11-sinflar negizida), oʻrta maxsus, kasb-hunar maʼlumoti toʻgʻrisidagi tegishli hujjatga ega boʻlgan va test sinovlaridan (kirish imtihonlaridan) muvaffaqiyatli oʻtgan;

maxsus sirtqi shaklda — faqat tegishli yoki turdosh taʼlim yoʻnalishi boʻyicha oʻrta maxsus, kasb-hunar maʼlumotiga va taʼlim yoʻnalishiga muvofiq soha, kasb, lavozimlarda kamida uch yillik amaliy ish stajiga (pedagogika yoʻnalishlari uchun pedagogik stajga) ega boʻlgan, tegishli vazirliklar va idoralar tomonidan berilgan tavsianomaga ega, test sinovlaridan (kirish imtihonlari yoki kasbiy suhbatdan) muvaffaqiyatli oʻtgan;

ikkinchi va undan keyingi oliy maʼlumot berishning sirtqi shaklda — oliy maʼlumotga ega boʻlgan (agar xorijiy oliy taʼlim muassasasini tugatgan boʻlsa, oliy maʼlumot toʻgʻrisidagi hujjati belgilangan tartibda tan olingan (nostrifikatsiya qilishgan) boʻlishi kerak) va test sinovlaridan (kirish imtihonlaridan yoki kasbiy suhbatdan) muvaffaqiyatli oʻtgan abituriyentlar hisobidan amalga oshiriladi.

6. Sirtqi (maxsus sirtqi) taʼlimga talabalarni qabul qilish Oʻzbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2017-yil 20-iyundagi 393-son qarori bilan tasdiqlangan Oliy taʼlim muassasalarining bakalavriatiga talabalarni oʻqishga qabul qilish tartibi toʻgʻrisidagi **nizomga** muvofiq amalga oshiriladi.

7. Sirtqi (maxsus sirtqi) taʼlimda oʻqish muddati:

sirtqi shaklda — kamida 5 yil;

maxsus sirtqi shaklda — kamida 3 yil;

ikkinchi va undan keyingi oliy taʼlim negizidagi sirtqi shaklda — kamida 3 yil. Bunda, oʻqish oʻquv rejalaridagi fanlar farqidan qatʼi nazar, bakalavriat taʼlim yoʻnalishining 2-kursidan boshlanadi.

8. Sirtqi (maxsus sirtqi) taʼlim talabalariga talabalik guvohnomasi va reyting daftarchasi bepul beriladi.

9. Sirtqi (maxsus sirtqi) taʼlim talabalarini oʻquv adabiyotlar va materiallar bilan oliy taʼlim muassasasi taʼminlaydi va bilim olish uchun zarur shart-sharoitlarni yaratadi.

Sirtqi (maxsus sirtqi) taʼlim talabalarini oliy taʼlim muassasasining barcha oʻquv jihozlari, auditoriyasi, laboratoriyasi, kutubxonasi, axborot-resurs markazlari hamda oʻquv-yordamchi tuzilmalari xizmatidan bepul foydalanadi.

10. Sirtqi (maxsus sirtqi) taʼlimda oʻqish boʻyicha oliy taʼlim yoʻnalishlariga qarab bir oʻqituvchiga toʻgʻri keladigan talabalar soni nisbati 1:20 etib belgilanadi.

Taʼlim sohalari bloklari va shakllari boʻyicha bir nafar oʻqituvchi hisobiga toʻgʻri keladigan talabalar soni nisbatining normativlari qonun hujjatlari asosida belgilanadi.

11. Sirtqi (maxsus sirtqi) taʼlim talabalarini talabalar safidan chetlashtirish va oʻqishini qayta tiklash Oʻzbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2017-yil 20-iyundagi 393-son qarori bilan tasdiqlangan Oliy taʼlim muassasalarini talabalarini oʻqishini koʻchirish, qayta tiklash va oʻqishdan chetlashtirish tartibi toʻgʻrisidagi **nizomga** asosan amalga oshiriladi.

Oldingi tahrirga qarang.

12. Sirtqi (maxsus sirtqi) taʼlimdan kunduzgi taʼlimga hamda sirtqi (maxsus sirtqi) taʼlimning bir taʼlim sohasidan ikkinchisiga koʻchirishga ruxsat beriladi.

(12-band Oʻzbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 31-yanvardagi 59-sonli qarori tahririda — Qonun hujjatlari maʼlumotlari milliy bazasi, 01.02.2020-y., 09/20/59/0126-son)

3-bob. Sirtqi (maxsus sirtqi) taʼlimda oʻquv jarayonini tashkil qilish

13. Sirtqi (maxsus sirtqi) taʼlimda oʻquv jarayoni taʼlim sohaslarining davlat taʼlim standartlari va tegishli taʼlim yoʻnalishlari malaka talablari asosida tayyorlangan hamda Oʻzbekiston Respublikasi Oliy va oʻrta maxsus taʼlim vazirligi tomonidan kunduzgi taʼlim uchun tasdiqlangan oʻquv rejasi va fan dasturlari asosida tashkil etiladi.

14. Sirtqi (maxsus sirtqi) taʼlimda taʼlim yoʻnalishlarining ishchi oʻquv rejasi va fan dasturlari belgilangan tartibda tasdiqlangan oʻquv rejasi va fan dasturlari asosida ishlab chiqiladi hamda tayanch oliy taʼlim muassasalarini bilan kelishgan holda tasdiqlanadi.

15. Sirtqi (maxsus sirtqi) ta'limda o'quv jarayoni jadvali belgilangan tartibda tasdiqlangan o'quv rejasida ishlab chiqilgan ishchi o'quv rejasida qayd etiladi.

16. Sirtqi (maxsus sirtqi) ta'lim talabasi uchun o'qishga qabul qilingan o'quv yili boshida (odatda, sentyabr-oktyabr oylarida) bevosita oliy ta'lim muassasasida 10 kunlik o'quv jarayoni bilan dastlabki tanishtiruv hamda semestr davomida o'qitiladigan fanlar bo'yicha qisqacha (ishchi o'quv rejasida belgilangan hajmda) ma'ruza, amaliy, laboratoriya va seminar mashg'ulotlari o'tkaziladi. Talabalarga mavzular bo'yicha topshiriqlar va ularni bajarish yuzasidan metodik ko'rsatmalar beriladi.

17. O'quv sessiyasigacha bo'lgan muddatda sirtqi (maxsus sirtqi) ta'limda o'qish mustaqil, jumladan, masofadan turib ta'lim olish shaklida amalga oshiriladi.

Bunda talaba metodik ko'rsatmalardan foydalangan holda ishchi o'quv rejada semestr uchun rejalashtirilgan fanlarning dasturlarida belgilangan mavzularni mustaqil o'zlashtiradi.

18. Talaba fan bo'yicha topshiriqlarni bajargandan so'ng, uni fan o'qituvchisiga belgilangan muddatlarda (odatda, masofadan turib Internet orqali) yuboradi hamda qayddan o'tkazadi. Fan o'qituvchisi talaba yuborgan materiallarni tekshirib, oraliq ishi sifatida baholaydi. Fan o'qituvchisi mavzular bo'yicha navbatdagi topshiriqlar va ko'rsatmalarni yuborishi, shuningdek, on-layn rejimida o'quv mashg'ulotlarini o'tkazishi mumkin.

19. Sirtqi (maxsus sirtqi) ta'lim talabasi har bir semestr davomida bir marta oliy ta'lim muassasasiga o'quv sessiyasiga chaqiriladi. Buning uchun unga o'quv sessiyasi boshlanishiga qadar (kamida 10 kun oldin) belgilangan shaklda xabarnoma yuboriladi.

20. O'quv sessiyasi davomida:

talaba semestr uchun berilgan topshiriqlarni himoya qiladi. Fan bo'yicha barcha topshiriqlar ijobiy baholangan taqdirda talabaga fan bo'yicha yakuniy baholashga kirish huquqi beriladi;

fanlar bo'yicha yakuniy baholashlar o'tkaziladi;

navbatdagi semestr davomida o'qitiladigan fanlar qisqacha (ishchi o'quv rejasida belgilangan hajmda) ma'ruza, amaliy, laboratoriya va seminar mashg'ulotlari orqali tanishtiriladi. Ushbu mashg'ulotlar talabaga navbatdagi semestr davomida fanlarni o'zlashtirishi va topshiriqlarni bajarishi uchun asosiy va qo'shimcha adabiyotlar bilan ishlash usullari va texnologiyalarini o'rgatishga qaratiladi. Mavzular bo'yicha topshiriqlar bilan ularni bajarish yuzasidan metodik ko'rsatmalar beriladi.

21. O'quv sessiyasi davomida o'tkaziladigan ma'ruza, amaliy, laboratoriya va seminar mashg'ulotlarida ilg'or usul va texnologiyalardan (jumladan, muammoli, interaktiv, ijodiy faoliyatni rivojlantirish, ijodiy vazifalarni guruh bo'lib hal etish, hamkorlik pedagogikasi, tabaqalashtirish, individuallashtirish va boshqalardan) foydalaniladi.

22. Sirtqi (maxsus sirtqi) ta'limda talaba tasdiqlangan ishchi o'quv rejasidagi barcha o'quv fanlarini o'zlashtirishi shart. Talabalar bilimni baholash qonun hujjatlarida belgilangan tartibda amalga oshiriladi.

23. Sirtqi (maxsus sirtqi) ta'limda oraliq va yakuniy baholash turlari joriy qilinadi.

Oraliq baholashning mazmuni, uni bajarish usul va tartiblari hamda soni (bir o'quv semestri davomida ikki martagacha) har bir fan bo'yicha sirtqi (maxsus sirtqi) ta'lim uchun tayyorlangan ishchi fan dasturlarida belgilab beriladi va quyidagi mustaqil ish turlaridan iborat bo'ladi:

kurs (loyihasi) ishi;

nazorat savollari va topshiriqlari;

test-sinov savollari;

keysplar, mashqlar, misol va masalalar;

tajriba natijalari;

ishlab chiqarish muammolarini hal etishga yo'naltirilgan maxsus metodik ishlanmalar va tavsiyalar;

hisob-jadval ishlari va boshqalar.

Oraliq baholash masofaviy aloqa orqali on-layn rejimida o'tkazilishi ham mumkin.

24. Sirtqi (maxsus sirtqi) ta'lim talabalarining malakaviy amaliyotlari ishchi o'quv rejasida belgilangan muddatlarda amalga oshiriladi. Odatda, bitiruv malakaviy ishi oldi amaliyotidan boshqa

amaliyotlar (ta'lim yo'nalishiga mos bo'lgan holda) talabani ishlab turgan ish joyida mustaqil ravishda o'tkaziladi.

Bitiruv malakaviy ishi oldi amaliyoti talabani ish joyi ta'lim yo'nalishiga mos bo'lmagan holda, shuningdek, ishlamayotgan talabalar uchun barcha malakaviy amaliyotlar oliy ta'lim muassasasi tomonidan belgilangan obyektida belgilangan tartibda amalga oshiriladi.

Malakaviy amaliyotlarning hisobotlari o'quv sessiyasi davrida belgilangan tartibda himoya qilinadi.

25. Muayyan kursdagi fanlarni to'liq o'zlashtirgan talaba oliy ta'lim muassasasi rektorining buyrug'i bilan keyingi kursga o'tkaziladi.

26. Uzrli sabablar (kasallik, tabiiy ofat, xizmat safari, og'ir oilaviy ahvol va boshqalar) tufayli muayyan kursdagi fanlarni belgilangan muddatlarda o'zlashtira olmagan talabalarga muddati qo'yilgan shaxsiy jadval beriladi. Shaxsiy jadval tegishli prorektor tomonidan tasdiqlanadi va undagi muddat navbatdagi o'quv yiliga o'tmasligi lozim.

Shaxsiy jadvalni belgilangan muddatda bajara olmagan talaba qayta o'qish uchun kursda qoldiriladi. Talaba birinchi kursning birinchi semestridagi akademik qarzdorlikni belgilangan muddatda bartaraf etmagan taqdirda, talabalar safidan chetlashtiriladi, kasallik tufayli akademik ta'til berilgan holatlar bundan mustasno.

27. Sirtqi (maxsus sirtqi) ta'limda har bir talaba uchun shaxsiy varaqa ochiladi hamda unda oliy ta'lim muassasasidagi faoliyatining to'liq monitoringi yuritilib, quyidagi ma'lumotlar aks ettiriladi:

- oraliq ishlarining bajarilishi;
- oraliq va yakuniy baholashlar natijalari;
- davlat attestatsiyasi baholari;
- bitiruv malakaviy ishi bo'yicha baho;
- kursdan kursga o'tganligi.

4-bob. Sirtqi (maxsus sirtqi) ta'limda masofadan turib o'qitish elementlaridan foydalanish

28. Sirtqi (maxsus sirtqi) ta'limda masofadan turib o'qitish talabalarining asosiy ish joyidan ajralmagan holda o'quv rejasidagi barcha fan dasturlarida belgilangan bilimlarni mustaqil masofadan turib o'zlashtirish asosida amalga oshirilishi mumkin.

29. Masofadan turib o'qitish on-layn (masofadan turib real vaqt rejimida videoma'ruzalar, konsultatsiyalar, nazorat turlarini o'tkazish) va off-layn (masofadan turib o'qitish tizimidagi tegishli o'quv-metodik resurslarni mustaqil ravishda o'zlashtirish) rejimlarida tashkil etiladi.

30. Masofadan turib o'qitish jadvali sirtqi (maxsus sirtqi) bo'lim boshlig'i tomonidan belgilanadi.

31. Sirtqi (maxsus sirtqi) ta'limda masofadan turib o'qitish elementlaridan foydalanganda o'quv kurslarining sifati va samaradorligining doimiy nazorati O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi tomonidan amalga oshiriladi.

Masofadan turib o'qitishning texnik ta'minoti oliy ta'lim muassasasi tomonidan amalga oshiriladi.

32. Sirtqi (maxsus sirtqi) ta'limda masofadan turib o'qitish elementlarini joriy etish dasturiy platformasi, reglamenti va tartiblari O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi bilan kelishgan holda belgilanadi.

33. Sirtqi (maxsus sirtqi) ta'limda ta'lim faoliyatini amalga oshiruvchi kafedralar professor-o'qituvchilari masofadan turib o'qitishda o'quv materiallari, topshiriqlar va maslahat-konsultativ ishlarni oliy ta'lim muassasasi saytidagi "Sirtqi (maxsus sirtqi) ta'lim" sahifasiga joylashtiradi va ularning bajarilishini nazorat qilib boradi.

Masofadan turib o'qitish elementlaridan foydalangan holda ta'lim beruvchi professor-o'qituvchilar uchun o'quv yuklamasi belgilangan tartibda belgilanadi.

34. Ta'lim sifatini nazorat qilish bo'limi, sirtqi (maxsus sirtqi) bo'lim boshlig'i va tegishli kafedra mudiri masofadan turib o'qitishni ta'minlaydi.

Masofadan turib o'qitishda o'quv-metodik jarayonni takomillashtirish va ilmiy-metodik masalalar oliy ta'lim muassasasi o'quv-metodik kengashi yig'ilishida muhokama qilib boriladi.

5-bob. Sirtqi (maxsus sirtqi) ta'limda davlat attestatsiyasini tashkil etish

35. Sirtqi (maxsus sirtqi) ta'limda davlat attestatsiyasi qonun hujjatlarida belgilangan tartibda tashkil etiladi.

Davlat attestatsiyalari o'quv rejasida ko'rsatilgan fan (fanlar majmuasi) bo'yicha o'tkaziladi.

36. O'quv rejasida bitiruv malakaviy ishini bajarish nazarda tutilgan taqdirda, bitiruv malakaviy ishi oliy ta'lim muassasasi bakalavriatida o'qitishning yakuniy bosqichi hisoblanadi va sirtqi (maxsus sirtqi) ta'limda bitiruv malakaviy ishi mavzusi va mazmuni asosan talabalarning amaliy faoliyati bilan bog'liq holda shakllantiriladi.

37. Sirtqi (maxsus sirtqi) ta'limda ta'lim yo'nalishi ishchi o'quv rejasini to'liq bajargan, yakuniy davlat attestatsiyasidan muvaffaqiyatli o'tgan bitiruvchiga Davlat attestatsiya komissiyasining qarori asosida "bakalavr" darajasi beriladi va davlat tomonidan tasdiqlangan namunadagi bakalavr diplomi ilovasi bilan beriladi.

6-bob. Sirtqi (maxsus sirtqi) ta'lim talabalarining oliy ta'lim muassasasida o'quv sessiyasida ishtirokini ta'minlash

38. Sirtqi (maxsus sirtqi) ta'lim talabalariga o'quv sessiyasida ishtirok etish uchun ishlab turgan joyidan kamida 30 kalendar kunlik o'rtacha oylik maoshi saqlangan qo'shimcha ta'til beriladi. Kursda qoldirilgan talabalarga esa haq to'lanmaydigan taklif xabarnomasi beriladi.

39. Sirtqi (maxsus sirtqi) ta'lim bitiruvchisiga yakuniy davlat attestatsiyalaridan o'tish, bitiruv malakaviy ishini himoya qilish uchun ta'lim yo'nalishi o'quv rejasi va jadvalida belgilangan muddatlarda ishlab turgan joyidan kamida 30 kalendar kunlik o'rtacha maoshi saqlangan qo'shimcha ta'til beriladi.

40. Bitiruv malakaviy ishini yakunlash davrida bitiruvchi xizmat qilayotgan muassasa unga 30 kalendar kunlik maoshi saqlanmagan qo'shimcha ta'til berishi mumkin. Talaba ish joyidan tashkilot rahbari va buxgalteri imzosi bilan shu davr uchun haq to'lanmaydigan ta'tilda ekanligi to'g'risidagi ma'lumotnomani Sirtqi (maxsus sirtqi) bo'limga taqdim etadi.

41. Bitiruv malakaviy ishining yakunlanganligi to'g'risida uning himoyasi belgilangan kundan bir hafta muddat avval sirtqi (maxsus sirtqi) bo'lim boshlig'i va mutaxassis tayyorlovchi kafedra mudiri nomiga bildirgi yoziladi va tegishli hujjatda qayd qilinadi. Bildirgi talaba yoki uning ilmiy rahbari tomonidan berilishi mumkin.

7-bob. Sirtqi (maxsus sirtqi) ta'limda o'quv jarayonini boshqarish

42. Sirtqi (maxsus sirtqi) ta'lim mavjud bo'lgan oliy ta'lim muassasalarida bo'lim boshlig'i va o'quv-metodik ishlar bo'yicha metodist lavozimlaridan iborat bo'lgan Sirtqi (maxsus sirtqi) bo'lim tashkil etiladi. Bunda bo'lim shtat jadvali dekanatlar uchun belgilangan normativlarga muvofiq shakllantiriladi.

43. Sirtqi (maxsus sirtqi) bo'limni oliy ta'lim muassasasi fakultetining dekani maqomiga tenglashtirilgan boshliq boshqaradi.

Bo'lim boshlig'i:

sirtqi (maxsus sirtqi) ta'limni rivojlantirish dasturini ishlab chiqadi;

talabalarining malakaviy amaliyotlarini tashkil qilish bo'yicha ish beruvchilar bilan shartnomalar tuzadi;

o'qitishning yangi texnologiyalari tatbiq qilinishini va talabalar o'zlashtirishi nazorat qilinishini ta'minlaydi;

talabalarining bitiruv malakaviy ishlari mavzularini muvofiqlashtiradi va tasdiqlaydi;

talabalar bilan o'quv va tarbiyaviy ishlar olib borish samaradorligini oshirish choralarini ko'radi;

mehnat muhofazasi, texnika va yong'in xavfsizligi bo'yicha tadbirlarni, bo'lim xodimlarining ichki tartib va mehnat intizomi qoidalariga rioya qilishini tashkil etadi;

o'quv jarayonini ta'minlaydigan professor-o'qituvchilarning o'quv-metodik, ilmiy ishlarini rejalashtiradi, tashkil etadi va muvofiqlashtiradi;

oliy ta'lim muassasasi ilmiy kengashi majlislarida, rektoratda, fakultet va kafedralarda sirtqi (maxsus sirtqi) ta'lim manfaatlarini o'z vakolati doirasida himoya qiladi va amalga oshiradi;

talabalarning kurs ishi va bitiruv malakaviy ishlariga rahbarlik qilish uchun sirtqi (maxsus sirtqi) ta'limda o'quv jarayonini ta'minlaydigan professor-o'qituvchilarni taqsimlaydi;

Sirtqi (maxsus sirtqi) bo'limning oliy ta'lim muassasasining boshqa tuzilmalari bilan o'zaro aloqasini ta'minlaydi.

44. Sirtqi (maxsus sirtqi) bo'lim ma'muriy boshqaruv jihatdan oliy ta'lim muassasasi rektoriga hamda o'quv va ilmiy-metodik ishlar yuzasidan oliy ta'lim muassasasining o'quv va ilmiy ishlar bo'yicha prorektorlariga bo'ysunadi.

45. Sirtqi (maxsus sirtqi) bo'limni saqlash bilan bog'liq xarajatlar oliy ta'lim muassasalarining budjetdan tashqari mablag'lari (to'lov-kontrakt mablag'lari) hisobidan amalga oshiriladi.

46. Sirtqi (maxsus sirtqi) bo'lim faoliyati har bir o'quv semestri oxirida tegishli fakultetlar o'quv-metodik kengashida va o'quv yili yakunida oliy ta'lim muassasasi kengashida muhokama etiladi.

8-bob. Yakunlovchi qoida

47. Ushbu Nizomda qayd etilgan masalalar yuzasidan kelib chiqadigan nizolar qonun hujjatlariga muvofiq hal etiladi.

Vazirlar Mahkamasining 2017-yil 21-noyabrdagi 930-son qaroriga
2-ILOVA

Oliy ta'lim muassasasida kechki (smenali) ta'limni tashkil etish tartibi to'g'risida

NIZOM

1-bob. Umumiy qoidalar

1. Ushbu Nizom "Ta'lim to'g'risida" va "Kadrlar tayyorlash Milliy dasturi to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi qonunlari, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Toshkent viloyatida sanoat ishlab chiqarish sohasi uchun muhandis-texnik kadrlar tayyorlash tizimini takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida" 2017-yil 27-iyuldagi PQ-3153-son qarori asosida oliy ta'lim muassasalarida bakalavriat ta'lim yo'nalishlari bo'yicha kechki (smenali) ta'limni tashkil etish tartibini belgilaydi.

2. Oliy ta'lim muassasalarida kechki (smenali) ta'lim O'zbekiston Respublikasi Prezidentining tegishli qarori bilan tasdiqlangan qabul kvotalariga muvofiq tashkil etiladi.

3. Ushbu Nizom sog'liqni saqlash, ta'lim sohasi va harbiy oliy ta'lim muassasalariga tatbiq etilmaydi.

2-bob. Kechki (smenali) ta'limga qabul qilish va o'qitishni tashkil qilish

4. Kechki (smenali) ta'limga talabalarni qabul qilish O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2017-yil 20-iyundagi 393-son qarori bilan tasdiqlangan Oliy ta'lim muassasalarining bakalavriatiga talabalarni o'qishga qabul qilish tartibi to'g'risidagi nizomga muvofiq amalga oshiriladi.

5. Kechki (smenali) ta'limda o'qish muddati — kamida 4,5 yil.

6. Kechki (smenali) ta'limga kirgan shaxslarga talabalik guvohnomasi va reyting daftarchasi bepul beriladi.

7. Kechki (smenali) ta'lim talabalarini o'quv-metodik adabiyotlar, o'quv-metodik hujjatlar, tarqatma materiallar bilan oliy ta'lim muassasasi ta'minlaydi va bilim olish uchun zarur shart-sharoitlarni yaratadi.

8. Kechki (smenali) ta'lim talabalarini oliy ta'lim muassasasining barcha o'quv jihozlari, auditoriyasi, laboratoriyasi, kutubxonasi, axborot-resurs markazlari hamda o'quv-yordamchi tuzilmalari xizmatidan bepul foydalanadi.

9. Kechki (smenali) ta'limda o'qish bo'yicha oliy ta'lim yo'nalishlari va mutaxassisliklariga qarab bir o'qituvchiga to'g'ri keladigan talabalar soni nisbati kunduzgi ta'lim bilan bir xil nisbatda belgilanadi.

10. Kechki (smenali) ta'lim talabalarini talabalar safidan chetlashtirish va o'qishini qayta tiklash O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2017-yil 20-iyundagi 393-son qarori bilan tasdiqlangan Oliy ta'lim muassasalari talabalari o'qishini ko'chirish, qayta tiklash va o'qishdan chetlashtirish tartibi to'g'risidagi **nizomga** asosan amalga oshiriladi.

11. Kechki (smenali) ta'limdan sirtqi (maxsus sirtqi) ta'limga hamda kechki (smenali) ta'limning bir ta'lim sohasidan ikkinchisiga ko'chirishga yo'l qo'yilmaydi.

3-bob. Kechki (smenali) ta'limda o'quv jarayonini tashkil qilish

12. Kechki (smenali) ta'limda o'quv jarayoni ta'lim sohalarining davlat ta'lim standartlari va tegishli ta'lim yo'nalishlari malaka talablari asosida tayyorlangan hamda O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi tomonidan kunduzgi ta'lim uchun tasdiqlangan o'quv rejasi va fan dasturlari asosida tashkil etiladi.

13. Kechki (smenali) ta'lim ta'lim yo'nalishlarining ishchi o'quv rejasi va fan dasturlari belgilangan tartibda tasdiqlangan o'quv rejasi va fan dasturlari asosida ishlab chiqiladi hamda tayanch oliy ta'lim muassasalari bilan kelishgan holda tasdiqlanadi.

14. Kechki (smenali) ta'limda o'quv jarayoni jadvali belgilangan tartibda tasdiqlangan o'quv rejasi asosida ishlab chiqilgan ishchi o'quv rejasi tarkibida qayd etiladi.

15. Kechki (smenali) ta'limda o'quv jarayoni bir o'quv yilida ikki semestrli bo'lib, o'quv mashg'ulotlarini o'tkazish kunduzgi ta'lim bilan bir xil tartibda tashkil etiladi.

16. Kechki (smenali) ta'lim talabasi tasdiqlangan ishchi o'quv rejasidagi barcha o'quv fanlarini o'zlashtirishi shart.

17. Kechki (smenali) ta'limda o'qish odatda kunduzgi smena mehnat faoliyatidan keyingi vaqtda auditoriya mashg'ulotlari (ma'ruza, amaliy, laboratoriya) shaklida hamda talabalarni asosiy ish joyidan ajralmagan holda mustaqil, jumladan, masofadan turib o'qitish shaklida amalga oshiriladi.

18. O'quv mashg'ulotlari oliy ta'lim muassasasi hamda professor-o'qituvchilarning vaqt va imkoniyatlarini inobatga olgan holda talabalarining mehnat faoliyati smenasiga muvofiqlashtirilib kunning birinchi yarmida ham tashkil qilinishi mumkin. Bunda mazkur talabalar soni akademik guruh shakllantirish darajasida bo'lishi lozim.

19. Kechki (smenali) ta'limda o'qish (kunduzgi ta'limdan farqli ravishda) bir haftada, odatda, besh kun amalga oshiriladi va haftalik o'quv soati hajmi 20 akademik soat qilib belgilanadi.

20. Kechki (smenali) ta'limda ma'ruza o'qish, amaliy, laboratoriya va seminar mashg'ulotlarini o'tkazishda ilg'or usul va texnologiyalardan (jumladan, muammoli, interaktiv, ijodiy faoliyatni rivojlantirish, ijodiy vazifalarni guruh bo'lib echish, hamkorlik pedagogikasi, tabaqalashtirish, individuallashtirish va boshqalardan) foydalaniladi.

21. Kechki (smenali) ta'limda talabalar bilimini baholash qonun hujjatlarida belgilangan tartibda amalga oshiriladi.

22. Kechki (smenali) ta'limda oraliq va yakuniy baholash turlari joriy qilinadi. O'quv fanining o'ziga xos xususiyatidan kelib chiqib joriy baholash turi joriy qilinishi mumkin.

Oraliq ish mazmuni, uni bajarish usul va tartiblari har bir fan bo'yicha tayyorlangan ishchi fan dasturlarida belgilab beriladi va quyidagi mustaqil ish turlaridan iborat bo'ladi:

kurs (loyihasi) ishi;

nazorat savollari va topshiriqlari;

test-sinov savollari;

keyslar, mashqlar, misol va masalalar;

tajriba natijalari;

ishlab chiqarish muammolarini echishga yo'naltirilgan maxsus metodik ishlanmalar va tavsiyalar;

hisob-jadval ishlari va boshqalar.

23. Kechki (smenali) ta'lim talabalarining malakaviy amaliyotlari o'quv rejasida belgilangan muddatlarda amalga oshiriladi. Odatda, bitiruv malakaviy ishi oldi amaliyotidan boshqa amaliyotlar (ta'lim yo'nalishiga mos bo'lgan holda) talabaning ishlab turgan ish joyida mustaqil ravishda o'tkaziladi.

Bitiruv malakaviy ishi oldi amaliyoti talabaning ish joyi ta'lim yo'nalishiga mos bo'lmagan holda, shuningdek, ishlamayotgan talabalar uchun barcha malakaviy amaliyotlar oliy ta'lim muassasasi tomonidan belgilangan obyektga belgilangan tartibda o'tkaziladi.

24. Muayyan kursdagi fanlarni to'liq o'zlashtirgan talaba oliy ta'lim muassasasi rektori buyrug'i bilan keyingi kursga o'tkaziladi.

25. Uzrli sabablar (kasallik, tabiiy ofat, xizmat safari, og'ir oilaviy ahvol va boshqalar) tufayli muayyan kursdagi fanlarni belgilangan muddatlarda o'zlashtira olmagan talabalarga muddati qo'yilgan shaxsiy jadval beriladi. Shaxsiy jadval tegishli prorektor tomonidan tasdiqlanadi, undagi muddat navbatdagi o'quv yiliga o'tmasligi lozim.

Shaxsiy jadvalni belgilangan muddatda bajara olmagan talaba qayta o'qish uchun kursda qoldiriladi. Talaba birinchi kursning birinchi semestridagi akademik qarzdorlikni belgilangan muddatda bartaraf etmagan taqdirda, talabalar safidan chetlashtiriladi, kasallik tufayli akademik ta'til berilgan holatlar bundan mustasno.

26. Kechki (smenali) ta'limda har bir talaba uchun shaxsiy varaqa ochiladi hamda unda oliy ta'lim muassasasidagi faoliyatning to'liq monitoringi yuritilib, quyidagi ma'lumotlar aks ettiriladi:

- oraliq ishlarining bajarilishi;
- oraliq va yakuniy baholashlar natijalari;
- davlat attestatsiyasi baholari;
- bitiruv malakaviy ishi bo'yicha baho;
- kursdan kursga o'tganligi.

4-bob. Kechki (smenali) ta'limda masofadan turib o'qitish elementlaridan foydalanish

27. Kechki (smenali) ta'limda masofadan turib o'qitish talabalarining asosiy ish joyidan ajralmagan holda o'quv rejasidagi barcha fan dasturlarida belgilangan bilimlarni mustaqil masofadan turib o'zlashtirish asosida amalga oshirilishi mumkin.

28. Masofadan turib o'qitish on-layn (masofadan turib real vaqt rejimida videoma'ruzalar, konsultatsiyalar, nazorat turlarini o'tkazish) va off-layn (masofadan turib o'qitish tizimidagi tegishli o'quv-metodik resurslarni mustaqil ravishda o'zlashtirish) rejimlarida tashkil etiladi.

29. Masofadan turib o'qitish jadvali o'quv-metodik bo'lim (boshqarma) boshlig'i tomonidan belgilanadi.

30. Kechki (smenali) ta'limda masofadan turib o'qitish elementlaridan foydalanganda o'quv kurslarining sifati va samaradorligining doimiy nazorati O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi tomonidan amalga oshiriladi.

Masofadan turib o'qitishning texnik ta'minoti oliy ta'lim muassasasi tomonidan amalga oshiriladi.

31. Kechki (smenali) ta'limda masofadan turib o'qitish elementlarini joriy etish dasturiy platformasi, reglamenti va tartiblari O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi bilan kelishgan holda belgilanadi.

32. Kechki (smenali) ta'limda ta'lim faoliyatini amalga oshiruvchi kafedralar professor-o'qituvchilari masofadan turib o'qitishda o'quv materiallari, topshiriqlar va maslahat-konsultativ ishlarini oliy ta'lim muassasasi saytidagi "Kechki (smenali) ta'lim" sahifasiga joylashtiradi va ularning bajarilishini nazorat qilib boradi.

Masofadan turib o'qitish elementlaridan foydalangan xolda ta'lim beruvchi professor-o'qituvchilar uchun o'quv yuklamasi belgilangan tartibda amalga oshiriladi.

33. Ta'lim sifatini nazorat qilish bo'limi, o'quv-metodik bo'lim (boshqarma) boshlig'i va tegishli kafedra mudiri kechki (smenali) ta'limda masofadan turib o'qitish amalga oshirilishini ta'minlaydi.

Masofadan turib o'qitishda o'quv-metodik jarayonni takomillashtirish va ilmiy-metodik masalalar oliy ta'lim muassasasi o'quv-metodik kengashi yig'ilishida muhokama qilib boriladi.

5-bob. Kechki (smenali) ta'limda davlat attestatsiyasini tashkil etish

34. Kechki (smenali) ta'limda davlat attestatsiyasi qonun hujjatlarida belgilangan tartibda tashkil etiladi.

35. Davlat attestatsiyalari o'quv rejasida ko'rsatilgan fan (fanlar majmuasi) bo'yicha o'tkaziladi.

36. Bitiruv malakaviy ishi oliy ta'lim muassasasi bakalavriatida o'qitishning yakuniy bosqichi hisoblanadi va kechki (smenali) ta'limda bitiruv malakaviy ishi mavzusi va mazmuni asosan talabalarning amaliy faoliyati bilan bog'liq holda shakllantiriladi.

37. Kechki (smenali) ta'limda ta'lim yo'nalishi ishchi o'quv rejasini to'liq bajargan, yakuniy davlat attestatsiyasidan muvaffaqiyatli o'tgan bitiruvchiga Davlat attestatsiya komissiyasining qarori asosida "bakalavr" darajasi beriladi va davlat tomonidan tasdiqlangan namunadagi bakalavr diplomi ilovasi bilan beriladi.

6-bob. Kechki (smenali) ta'limda o'quv jarayonini boshqarish

38. Kechki (smenali) ta'lim o'quv-metodik bo'lim (boshqarma) boshlig'i tomonidan tegishli ta'lim yo'nalishlari dekanlari bilan birgalikda boshqariladi.

39. Kechki (smenali) ta'lim tashkil etilgan oliy ta'lim muassasalarida o'quv-metodik bo'lim (boshqarma) tarkibida kechki (smenali) ta'lim uchun o'quv-metodik ishlar bo'yicha qo'shimcha metodist lavozimlari joriy etiladi.

40. O'quv-metodik bo'lim (boshqarma) boshlig'i:

kechki (smenali) ta'limni rivojlantirish dasturini ishlab chiqadi;

ish beruvchilar, davlat va jamoat organlari, ta'lim tizimini boshqaruvchi organlar, tashkilotlar, muassasalar, korxonalar bilan o'zaro aloqalarni amalga oshiradi, talabalarning malakaviy amaliyotlari bo'yicha shartnomalarini rasmiylashtiradi;

o'qitishning yangi texnologiyalari tatbiq qilinishini va talabalar o'zlashtirishi nazorat qilinishini ta'minlaydi;

talabalar bilan o'quv va tarbiyaviy ishlar olib borish samaradorligini oshirish choralarini ko'radi;

mehnat muhofazasi, texnika va yong'in xavfsizligi bo'yicha tadbirlarni, bo'lim xodimlarining ichki tartib va mehnat intizomi qoidalariga rioya qilishini tashkil etadi;

o'quv jarayonini ta'minlaydigan professor-o'qituvchilarning o'quv-metodik, ilmiy ishlarini rejalashtiradi, tashkil etadi va muvofiqlashtiradi; oliy ta'lim muassasasi ilmiy kengashi majlislarida, rektoratda, fakultet va kafedralarda kechki (smenali) ta'lim manfaatlarini o'z vakolati doirasida himoya qiladi va amalga oshiradi;

kechki (smenali) ta'lim masalalari bo'yicha oliy ta'lim muassasasining boshqa tuzilmalari bilan o'zaro aloqasini ta'minlaydi.

41. Kechki (smenali) ta'lim ma'muriy boshqaruv jihatdan oliy ta'lim muassasasi rektoriga hamda o'quv va ilmiy-metodik ishlar yuzasidan oliy ta'lim muassasasi o'quv va ilmiy ishlar bo'yicha prorektorlariga bo'ysunadi.

42. Kechki (smenali) ta'lim bilan bog'liq xarajatlar oliy ta'lim muassasalarining budjetdan tashqari mablag'lari (to'lov-kontrakt mablag'lari) hisobidan amalga oshiriladi.

7-bob. Yakunlovchi qoida

43. Ushbu Nizomda qayd etilgan masalalar yuzasidan kelib chiqadigan nizolar qonun hujjatlariga muvofiq hal etiladi.

(Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 23.11.2017-y., 09/17/930/0301-son; 01.02.2020-y., 09/20/59/0126-son)